

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320209231
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1320209231.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 4, XXX XX S., zastúpené kolíznym opatrovníkom : Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, Krátka 1, 903 01 Senec, dieťa rodičov: otec - O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX J. I., t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová, Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, zastúpeného: Mgr. Katarína Milanská, Francisciho 1044/6, 960 01 Zvolen a matka - A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 4, XXX XX S., za účasti starých rodičov maloletej: 1/ A. I., nar. XX.XX.XXXX, 2/ A. I., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. 4, XXX XX S., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 02.12.2020, č.k. 37P/248/2020-27, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 20.11.2020, ktorým sa v konaní o zníženie výživného, domáhal na čas do rozhodnutia vo veci samej znížiť jeho vyživovacia povinnosť voči maloletej dcére D. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, č.k. 37P/206/2018-116, z 23.10.2018, v sume 120 eur mesačne na sumu 29,42 eur mesačne .

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 325 ods.1, § 329 ods.1, § 331 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) a vecne tým, že otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil skutočnosťou, že v dôsledku nástupu do výkonu trestu odňatia slobody nepoberá žiaden príjem, čím došlo k zmene pomerov na jeho strane z objektívnych dôvodov. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s písomne podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu ďalej konštatujúc, že podľa tvrdenia otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, k zmene pomerov na jeho strane malo dôjsť z objektívnych dôvodov, za ktoré nie je možné považovať spáchanie úmyselného trestného činu. Otec sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody vlastnou vinou, v dôsledku čoho je zrejmé, že nepoberá žiaden príjem kvôli jeho úmyselnému protiprávnemu konaniu a nie z objektívnych príčin. Najlepším záujmom maloletého dieťaťa je, aby bola zabezpečená jeho výživa a uspokojené každodenné potreby, keď zníženie výživného bez ďalšieho dokazovania, by bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. V odvolaní uviedol, že ako povinný po právoplatnosti rozhodnutia nastúpil na výkon trestu odňatia slobody dňom 15.06.2020, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp.zn. 3T/34/2019, z 16.05.2019, v trvaní troch rokov nepodmienečne a so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý aktuálne vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici -

Kráľová. Vo výkone trestu podľa ustanovení zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby a vykonávacej vyhlášky č. 274/2018 Z.z. zaradený do práce nebol aj napriek podanej žiadosti, a teda žiaden príjem nepoberá z objektívnych dôvodov, ktoré naďalej trvajú (aj napriek žiadosti o zaradenie do práce mu práca pridelená nebola). Z týchto dôvodov nie je schopný plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére určenej v rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 23.10.2019, sp.zn.37P/206/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 30.06.2020, sp.zn. 11CoP/349/2019, v určenom rozsahu. Podľa názoru otca skutkové okolnosti, ktoré nastali u jeho osoby, odôvodňujú okamžité zníženie jeho vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní nad rámec predmetu konania podľa názoru otca zaoberal dôvodom, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, keď úmyselný trestný čin spáchal pred narodením dcéry. Otec v odvolaní napokon konštatoval, že nevlastní žiaden hnutelný alebo nehnuteľný majetok a výška výživného 120 eur mesačne je voči jeho majetkovým pomerom neprimeraná.

4. Matka, starí rodičia maloletej (do ktorých spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti bola maloletá zverená) a ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania otca .

6. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Ako prvoradá zdôrazňuje, že pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí súd skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ust. § 324 a nasl. C.s.p.. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojím významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní.

12. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností prejednávaneho prípadu, vyplývajúceho z obsahu spisu sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, smerujúceho k okamžitej zmene výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 23.10.2019, sp.zn.37P/206/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 30.06.2020, sp.zn. 11CoP/349/2019 (vo výške 120 eur mesačne).

13. Zdôrazňuje, že v súčasnosti existuje široká zhoda (aj v medzinárodnom práve) k podpore myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci, týkajúcom sa detí, musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie Charta základných práv Európskej únie, z ktorej čl. 24 ods.2 vyplýva, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami týkajúcich sa detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Záujem dieťaťa sa skladá z dvoch častí. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa

s jeho rodinou musí byť zachované s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako nevhodné, na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj a potrebnú úroveň starostlivosti v zdravom rodinnom prostredí, v ktorom rodičia nesmú profitovať z krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie, zdravý vývoj dieťaťa a uspokojovanie jeho potrieb (porovnaj Neulinger ans Shuruk v. Švajčiarsko č. 41615/07, Elsholz v. Nemecko č. 25735/94, Maršálek v. Česká republika č. 8153/04). Aj pre rozhodovanie súdov platí, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa (uvedené vyplýva o.i. aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

14. V posudzovanej veci odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v dôsledku ktorého by došlo bez vykonania potrebného dokazovania k zmene právoplatného rozhodnutia súdu, znížením výživného na maloletú D. I. , nar. XX.XX.XXXX, so zohľadnením, že sa jedná o vec týkajúcu sa starostlivosti o maloleté dieťa, v ktorej je povinnosťou súdu sledovať v prvom rade záujem maloletého dieťaťa prevažujúci nad poskytovaním právnej ochrany, ktorej sa otec domáha. K odvolacej námietke otca vzťahujúcej sa k preukázaniu dôvodov na zníženie výživného neodkladným opatrením, s odkazom na ním tvrdenú zmenu pomerov (nástup na výkon trestu odňatia slobody), mu odvolací súd dáva do pozornosti, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 23.10.2019, sp.zn.37P/206/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.06.2020, sp.zn. 11CoP/349/2019 (v ktorom bola o.i. určená vyživovacia povinnosť otca na maloletú) je pre účastníkov a aj pre súd záväzný a vec nemôže byť v tomto rozsahu prejednávaná znova (§ 2 ods.1 C.m.p., § 228 ods.1, § 230 C.s.p.). Keďže sa však jedná o rozsudok upravujúci výchovu a výživu maloletého dieťaťa do budúcnosti, je možné ho zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú pre už raz upravené práva a povinnosti rodičov rozhodujúce (§ 121 C.m.p., § 78 ods.1 Zákona o rodine). Ak na strane rodiča nastali skutočnosti, ktoré z hľadiska hmotného práva môžu znamenať zmenu právoplatného rozsudku o výžive maloletého dieťaťa, môže sa rodič v zmysle citovaných ustanovení zmeny úpravy tohto právneho vzťahu domáhať od doby, kedy ku zmene došlo, avšak len postupom zákonom predvídaným, teda zmenou tohto rozsudku v riadnom konaní (v ktorom má súd povinnosť zistiť skutočný stav veci) do jeho skončenia. Uvedené znamená správnosť úvahy súdu prvej inštancie o nesplnení zákonných podmienok pre nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia, keďže súd bude, z hľadiska na prípad sa vzťahujúcich zákonných hmotnoprávných ustanovení, skúmať splnenie podmienok pre zmenu právoplatného rozhodnutia súdu v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca na maloletú, až v konaní o veci samej (ktorej predmetom je návrh otca na zníženie výživného). Pre úplnosť napokon odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je inštitút slúžiaci k ochrane práva oprávneného (v tomto prípade maloletého dieťaťa), ktorej sa nie je možné domáčať inými prostriedkami čo znamená, že je vylúčené, aby ním boli upravované faktické pomery nastolené právoplatným rozhodnutím súdu .

15. K námietkam otca, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nad rámec predmetu konania zaoberal dôvodom, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody (spáchanie úmyselného trestného činu) je treba uviesť, že postup súdu prvej inštancie v tomto smere vyplýval z povinnosti preskúmať splnenie základného predpokladu pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to hodnoverného osvedčenia nároku. Odvolací súd dodáva, že hodnoverné osvedčenie nároku musí viesť k záveru súdu, že miera pravdepodobnosti úspešnosti účastníka konania v následnom konaní o veci samej, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia, keďže zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Z hľadiska skutkového je preto nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taký stupeň spoľahlivého osvedčenia základných skutkových okolností tvrdených v návrhu, pri ktorom možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a na ich základe usudzovať s väčšou mierou pravdepodobnosti na vydanie priaznivého rozhodnutia vo veci samej (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/146/2018, uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4Cob/26/2017 a sp.zn. 8Co/698/2013). Názor vyslovený súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, že spáchanie úmyselného trestného činu nemožno vnímať ako zmenu pomerov z objektívnych dôvodov, majúcu za následok zmenu pomerov preskúmaných v súvislosti s vyživovacou povinnosťou takéhoto rodiča, vyplýva už z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, podľa ktorej ak sa povinný rodič úmyselným konaním, v dôsledku ktorého bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený k trestu odňatia slobody, zbaví objektívnej možnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, nie je možné túto skutočnosť pripísať k ťarche dieťaťa, odkázaného výživou na svojich rodičoch.

16. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým konanie končí (§ 2 ods.1 C.m.p., § 262 ods.1 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).